

TANKOVÁ DIVIZE BUNDESWEHRU V ZÁKLADNÍCH DRUZÍCH BOJE

Agresivní plány bonnských revanšistů věnují značnou pozornost výstavbě tankových vojsk. Velení bundeswehru je považuje za základní údernou sílu pozemních sil Německé spolkové republiky. Tento druh vojska představuje mohutnou údernou sílu, je vysoce pohyblivý a relativně méně zranitelný; to mu umožňuje úspěšnou činnost jak v podmínkách použití jaderných zbraní, tak i za použití klasických bojových prostředků. Tanková vojska jsou schopna uskutečňovat rychlé a rozsáhlé manévry na bojišti, rychle se soustřeďovat na rozhodujících směrech bojové činnosti a s překvapením řešit nejdůležitější úkoly boje a operace. Silné pancéřování a vysoká pohyblivost tankových útvarů a svazků zvyšuje jejich odolnost před účinky úderů letectva a dělostřelectva, snižuje stupeň radioaktivního ozáření osádek tanků při činnosti v zamořeném prostoru atd.

Zvýšenou úlohu přisuzují tankovému vojsku plány realizace koncepce tzv. „předsunuté obrany“, vypracované a v rámci NATO prosazované velením bundeswehru. Tankové svazky, soustředěné v bezprostřední blízkosti státních hranic NSR s NDR a ČSSR, mají mít v souladu s touto koncepcí úlohu hlavní úderné síly v agresivní válce proti socialistickým zemím.

Z celkového počtu 12 divízií bundeswehru jsou tři tankové (3., 5. a 12. td), které jsou v uvedeném pořadí organicky začleněny do sestavy 1., 3. a 2. armádního sboru, sedm mechanizovaných, jedna horská a jedna vzdušná výsadková. Celkem je tedy v sestavě západoněmeckých pozemních sil 35 brigád, z nichž 14 je tankových, tzn. 40 %. Podle údajů západoněmeckého tisku má tanková divize 270, mechanizovaná a horská asi po 215 středních tanků. Celkem má bundeswehr přes 2700 středních tanků.

Ke zvýšení úderné síly tankových a mechanizovaných svazků byl přijat do výzbroje bundeswehru nový typ středního tanku „LEOPARD“ a samohybná děla vlastní výroby, která svými takticko-technickými vlastnostmi převyšují obdobné

typy bojové techniky armád ostatních členských států NATO. Přezbrojení všech tankových praporů tankových a mechanizovaných divízií předpokládá vyrobit do roku 1967 kolem 3000 tanků typu „LEOPARD“.

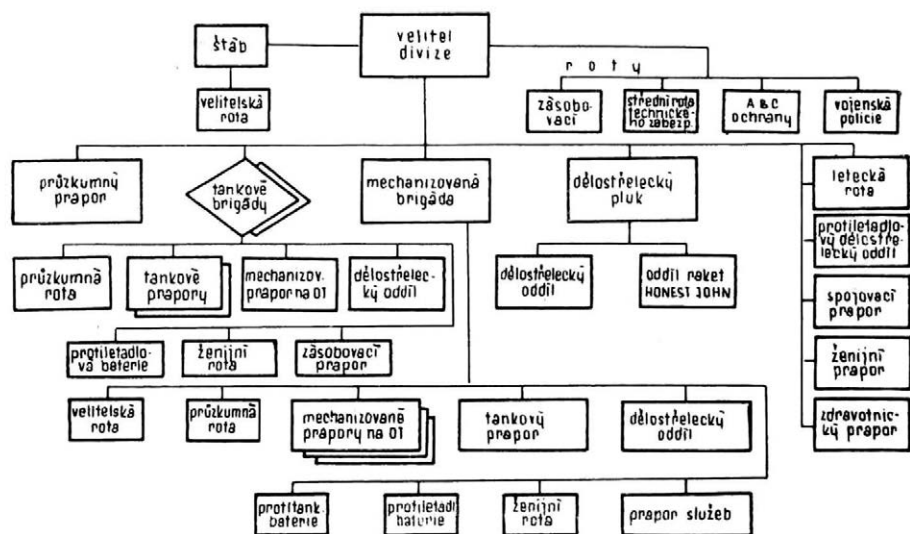
Podstatně byla zvýšena palebná mohutnost divízií organickým začleněním oddílů neřízených raket „HONEST JOHN“ (4 odpalovací zařízení) a baterie 203,2mm houfnic (4 hlavně) do sestavy jejich divizního dělostřelectva. Do výzbroje divizního dělostřelectva jsou zaváděny místo 155mm houfnic 175mm děla (10 hlavně) a u dělostřeleckých oddílů — brigád — místo 105mm houfnic houfnice 155mm (12 hlavně).

Veškerá mechanizovaná pěchota tankových vojsk bundeswehru má obrněné transportéry, které značně zvyšují pohyblivost a manévrovost útvarů a svazků.

Tanková divize je základní taktický svazek tankových vojsk. Graficky její organizaci uvádí obr. 1. Zahrnuje: štáb a velitelskou rotu, dvě tankové a jednu mechanizovanou brigádu, průzkumný prapor, dělostřelecký pluk, protiletadlový dělostřelecký oddíl, prapory: ženijní, spojovací a zdravotnický; roty: leteckou, zásobovací, technického zabezpečení, ABC (protiatomové, protibiologické a protichemické) ochrany, vojenské policie.

Ve výzbroji tankové divize jsou tyto počty hlavní bojové techniky: 270 středních a 25 lehkých tanků, 4 odpalovací zařízení neřízených dělostřeleckých raket „HONEST JOHN“, 4 houfnice 203,2mm; 12 hlavně houfnic 155 mm (po přezbrojení — kanóny 175 mm) a 36 hlavně houfnic 105 mm (po přezbrojení houfnice 155 mm); 58 minometů 120 mm a 81 mm; kolem 650 obrněných transportérů; kolem 30 naváděcích zařízení protitankových řízených střel. Počet osob — kolem 16 000.

Základem úderné síly tankové divize jsou dvě tankové a jedna mechanizovaná brigáda a smíšený dělostřelecký pluk. **Tanková brigáda** je taktický svazek pozemních vojsk. Má dva tankové prapory (po 54 středních tanků), mechanizovaný prapor (na obrněných transportérech), dělo-

Obr. 1

ÚTOK

střelecký oddíl, velitelskou rotu, průzkumnou rotu, protiletadlovou dělostřeleckou baterii, ženiiní rotu a praporek služeb. Mechanizovaná brigáda tankové divize má tři mechanizované a jeden tankový praporek.

Tanková divize bývá zasazována zpravidla na směr hlavního úderu armádního sboru. Avšak v závislosti na situaci, zejména v jaderné válce, může působit i samostatně před hlavními silami armádního sboru.

Za útoku může prolomovat spěšně zaujatou obranu protivníka, ovládnout důležité čáry a prostory, nebo rozvíjet útok do hloubky.

V obraně bývá tankové divize zpravidla ve druhém sledu armádního sboru. Jejím hlavním úkolem jsou protizteče s cílem rozdrtit vlnivšího se protivníka. Je-li v prvním sledu obranné sestavy armádního sboru, zaujímá obranná postavení zpravidla na tankovém směru. Někdy může být tanková divize použita také v sestavě vojsk krytu k zabezpečení rozvinutí hlavních sil armádního sboru. Ve všech případech závisí její úloha v rámci armádního sboru na stanoveném úkolu, silách a uskupení protivníka, jakož i na směru činnosti.

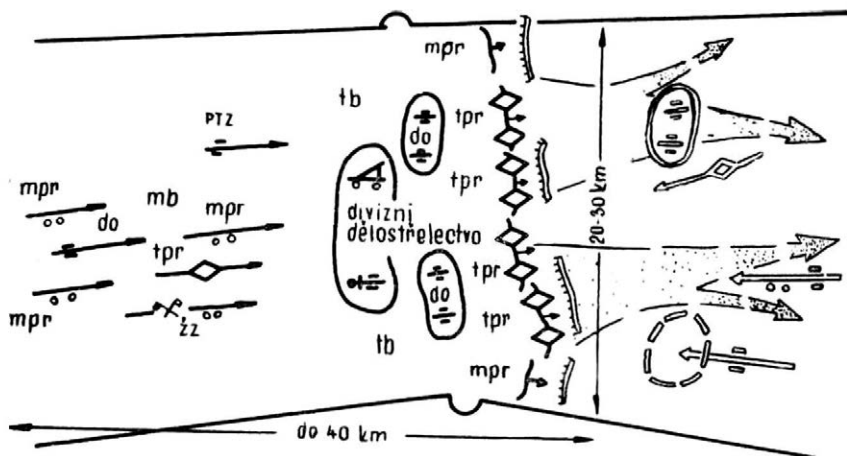
Tanková divize útočí v prvním nebo ve druhém sledu (záloze) armádního sboru.

V prvním sledu může být na směr hlavního úderu, prolomovat spěšně zaujatou obranu a v podmínkách použití jaderných zbraní prolomovat i předem zaujatá obranná postavení protivníka. Při zasazení tankové divize v prvním sledu armádního sboru bývá podporována většinou palebných prostředků (včetně jaderných) velitele armádního sboru.

Je-li tanková divize **ve druhém sledu (záloze)** armádního sboru, zesiluje úder prvosledových svazků a rozvíjí úspěch na směr hlavního úderu. V případě nutnosti odráží protizteče a protiúder protivníka. Kromě toho může působit do boků s cílem obklíčit a zničit hlavní uskupení protivníka. Při ztrátě nebo podstatném snížení bojové schopnosti některých z prvosledových svazků přebírá jejich úkol.

Tanková divize je schopna útočit bez předběžné přípravy, tzn. z chodu se zaujetím výchozího polohy.

Nejlépe je přizpůsobená k útoku bez předběžné přípravy z chodu, přímo z prostoru soustředění divize. Tento způsob útoku je nejtypičtější, protože zabezpečuje

Obr. 2

překvapivý úder s využitím veškeré mohutnosti a síly tankových vojsk.

Útok z chodu pozůstává z pochodu, přiblížení a boje.

Pochod má zabezpečit vyvedení divize do prostoru boje. Vojska se přesunují v pochodových proudech, rozptýlených jak podél fronty, tak i do hloubky. Pochodové proudy jsou uspořádány v souladu se zámyslem předpokládaného boje, zvláště s terénem, možnostmi nepřetržitého velení a možností rychlého zahájení boje bez složitěho přeskupování. Tanková divize se přesunuje zpravidla po dvou až třech pochodových osách, před zahájením útoku převážně v noci. Rychlost přesunu tankové divize během dne dosahuje **30 km/hod.** Denní pochodový výkon jednotek na pásových vozidlech nepřevyšuje **200 km**, na kolových vozidlech **300 km**.

Přiblížení, podle západoněmecké terminologie, je přechod vojsk z pochodové sestavy do bojové sestavy. Předpokládá se, že včasná volba okamžiku pro tento přechod umožňuje dosáhnout převahu nad protivníkem k úderu a splnění uloženého úkolu. Velitel divize má bez přerušení pochodu vytvořit takovou bojovou sestavu, aby hlavní uskupení divize bylo soustředěno na směr, kde se předpokládá hlavní úder na protivníka. Velitel divize se musí vždy snažit, aby úder na protivníka byl co do místa i času překvapivý a umožňoval využít všech předností tankových vojsk.

Plánuje-li divize útok z chodu, její bojová sestava pozůstává ze dvou sledů nebo z jednoho sledu a záloh. Šířka pásma a bojová sestava závisí na úkolu, situaci protivníka, jeho činnosti a možnostech a na charakteru terénu. Při učenění bojové sestavy tankové divize do dvou sledů (**obr. 2**) bývají zpravidla v prvním sledu obě tankové brigády a ve druhém — mechanizovaná brigáda. Tankové divizi se určuje **pásmo útoku v šířce 20—30 km**. Při učenění bojové sestavy do jednoho sledu může tanková divize útočit v pásmu širokém **více než 30 km**.

Hloubka a obsah bojových úkolů závisí do značné míry na rozsahu použití jaderných zbraní, a to nejen v pásmu útoku, ale i v pásmu útoku sousedních svazků. Bojový úkol se člení na bližší a další.

Bližším úkolem v podmínkách bez použití jaderných zbraní je ovládnutí hlavních palebných postavení dělostřelectva a obrněných rájů v hloubce **16—20 km**, dalším úkolem průlom pásma obrany v celé její hloubce.

Za útoku s hromadným použitím jaderných zbraní může být bližším úkolem průlom prvního pásma obrany protivníka v celé jeho hloubce a dalším úkolem rozvíjení úspěchu, rozbití záloh protivníka a průlom druhého pásma obrany z chodu. V takovém případě může být hloubka úkolu tankové divize shodná s hloubkou úkolu armádního sboru.

Tanková divize **útočí se zaujetím výchozího položení** zpravidla v případě, že protivník organizoval obranu předem. Výchozí prostor se volí mimo dostřel hlavních dělostřeleckého uskupení protivníka, zejména jeho taktických jaderných zbraní a musí zabezpečovat skryté rozmístění jednotek a útvarů divize, hlavně tanků a obrněných transportérů. Výchozí prostor má mít dostatek přirozeného skrytu a charakter terénu nemá omezovat manévry jednotek a útvarů divize. Terén má zabezpečovat i příznivé podmínky pro organizaci jednotlivých opatření ochrany proti prostředkům hromadného ničení.

Je-li obrana protivníka dobře ženižně vybudována a není možný její průlom jediným úderem, bude bojová sestava členěna zpravidla do dvou sledů: dvě brigády v prvním a jedná brigáda ve druhém sledu. Nestačí-li protivník po ženižní stránce obranu dobře vybudovat nebo má v úmyslu použít jaderné zbraně, je bojová sestava tankové divize členěna zpravidla jen do jednoho sledu a záloh. **Šířka útočného pásma je 20 až 30 km i více.**

Bojový úkol divize při průlomu předem připravené obrany se rovněž člení na bližší a další. **Bližším úkolem** je průlom obrany a ovládnutí hlavních palebných postavení dělostřelectva v hloubce **16–20 km**. **Dalším úkolem** je zpravidla dokončení průlomu obranného pásma a ovládnutí prostoru, který zabezpečuje zasazení druhého sledu armádního sboru. Hloubka dosahuje **30–40 km**.

V rozhodnutí pro útok velitel divize (brigády) uvádí uskupení a charakter obrany protivníka, úkol nadřazeného, přidělené a posilové prostředky, úkol, záměr, plán vedení boje; úkoly podřízeným útvarům a jednotkám; způsob a pořadí organizace součinnosti s dělostřelectvem; organizaci ochrany proti prostředkům hromadného ničení; rozhraní, výchozí prostory, čáru zteče a cíl útoku; materiálně technické zabezpečení boje, organizaci vedení a spojení, prostory rozmístění velitelských stanovišť.

Vedení útočného boje. Při útoku z chodu se rozvinují prvosledové brigády tankové divize přímo z pochodové do bojové sestavy a zahajují zteč. Přitom se snaží rozbít jeho hlavní síly, ovládnout důležité prostory obrany a rozvíjet útok do hloubky. Je-li útok tankové divize podporován jadernými zbraněmi, útvary a jednotky překonávají prostory radioaktivního zamoření vysokými tempy a snaží se pro-

niknout do týlu a boků hlavního uskupení protivníka.

Protizteče protivníka ničí z chodu nebo při krátkých zastávkách. Při odrazení silných protiztečů se snaží tankové brigády předejít tyto síly v rozvinutí a úderem do jejich boku ničí protivníka ve střetném boji. Po ovládnutí hlavních palebných postavení dělostřelectva prvosledovými brigádami je zasazován druhý sled divize. V součinnosti s prvosledovými brigádami rozvíjí zasazená brigáda útok s cílem prolomit obranu protivníka v celé její hloubce.

Hlavní údernou silou tankové divize jsou tanky. Jednotky a útvary ostatních druhů vojsk zabezpečují splnění úkolu tankovými jednotkami a útvary na rozhodujícím směru. Tankové jednotky rychle prolamují obranu do hloubky hlavních palebných postavení dělostřelectva protivníka a přetínají ústupové cesty. Mechanizované jednotky útočí na obrněných transportérech, vytvářejí podmínky pro rychlý postup tanků vpřed. V případě potřeby osádky obrněných transportérů sesednou a po splnění dílčího úkolu pokračují v útoku na obrněných transportérech.

Mechanizované jednotky zabezpečují útok tanků a plní tyto úkoly:

- vedou boj s protitankovými prostředky,
- zabezpečují bojové zajištění tanků v nepřehledném terénu,
- chrání tanky před útoky letounů,
- ničí jednotlivá palebná ohniště,
- pozorují a zjišťují cíle,
- ničí zbytky odporu protivníka v ovládnutých objektech apod.

V závislosti na situaci mohou být bojové sestavy tankových (mechanizovaných) praporů za útoku: úhlem vpřed, vzad nebo stupňovitě vlevo nebo vpravo.

Během útoku má velitel divize širokou iniciativu. Velitel divize ovlivňuje vývoj situace určováním doplňkových úkolů brigádám i podřízeným útvarům a jednotkám, jakož i dovedným využitím záloh.

Velitelé všech stupňů musí být schopni — v závislosti na charakteru činnosti protivníka a zvládnutostech terénu — rychle přeskupovat bojovou sestavu, měnit formy boje, přenášet úsilí z jednoho směru na druhý a podporovat podřízené útvary a jednotky; neustále musí být v pohotovosti okamžitě pronásledovat protivníka.

Útok z výchozího prostoru zahajuje divize po skrytých přípravných opatřeních a překvapivěm jaderným úderem, po paleb-

Z kapitalistických armád

ných případech dělostřelectva a minometů a po úderech letectva.

V závislosti na vzdálenosti výchozího položení od čáry dotyku a jeho ženíjním vybudování z hlediska ochrany proti jaderným zbraním, jaderný úder je veden na objekty na předním okraji nebo v hloubce obrany protivníka. Není-li jaderný úder na přední okraj protivníka z jakýchkoli důvodů možný, je obrana umlčována a ničena palbou dělostřelectva, minometů a úderů letectva.

Ihned po jaderných úderech útvary prvního sledu divize rychlým postupem zdolávají bránícího se protivníka s hlavním úsilím proniknout do týlu a v součinnosti s mechanizovanou pěchotou ničit jeho opěrné body a zálohy v hloubce obrany.

Pásma radioaktivního zamoření tankové jednotky překonávají zvýšenými rychlostmi. Působí-li tankové jednotky před mechanizovanou pěchotou, zabezpečují jejich postup protitankové prostředky. Mechanizované jednotky prvního sledu tankové divize pronikají na obrněných transportérech do hloubky obrany protivníka, ničí opěrné body a vedou boj s protitankovými prostředky. Velitelé jednotek vydávají během boje krátké rozkazy a doplňkové úkoly, spojují palbu s manévrem tak, aby byla plně využita palebná i úderná síla tanků. Nové cíle protivníka jednotky ničí palbou podpůrných prostředků a palebnými prostředky z obrněných transportérů.

Není-li možné nebo účelné útočit na obrněných transportérech (např. při době organizované a silné protitankové obraně protivníka, při silně opevněných obranných postaveních, nebo terén je těžko dostupný pro tanky a obrněné transportéry apod.), mechanizované jednotky bojují zpravidla pěšky v palebné součinnosti s tanky. Obrněné transportéry podporují mechanizovanou pěchotu palbou ze zakrytých postavení. Přesunují se za pěchotou po skocích, v neustálé pohotovosti k nasazení osádek a zahájení rychlého postupu vpřed.

Brigády v prvním sledu tankové divize musí neustále udržovat dotyk s protivníkem a měnit bojovou sestavu podle konkrétní situace, aby protivníkovi ztížily jaderné napadení. Druhosledová brigáda postupuje za prvními sledy v neustálé pohotovosti k zasazení do boje. K jejímu zasazení do boje dochází zpravidla v době, kdy prvosledové brigády dosahují bližšího úkolu. V součinnosti s nimi rozvíjí druhý sled útok tankové divize do hloubky obra-

ny protivníka s cílem co nejdříve splnit další úkol divize. Narazí-li za útoku v hloubce na silný odpor protivníka, je účelné na krátkou dobu postup zastavit a po jaderném úderu a úderech dělostřelectva a letectva pokračovat v útoku.

Při včasném jaderném napadení odporů a záloh protivníka je možno pokračovat v útoku i bez zastávky. K zvýšení tempa bude často účelné použít taktické vzdušné výsadky v síle čety až zesílené roty, kromě toho diverzní a průzkumné skupiny.

Protizteče protivníka musí být ničeny z chodu úderů do jejich boků a týlu. Při odrážení silných protiztečů je účelné nejdříve je napadnout soustředěnými úderů dělostřelectva a v případě nutnosti též jadernými zbraněmi.

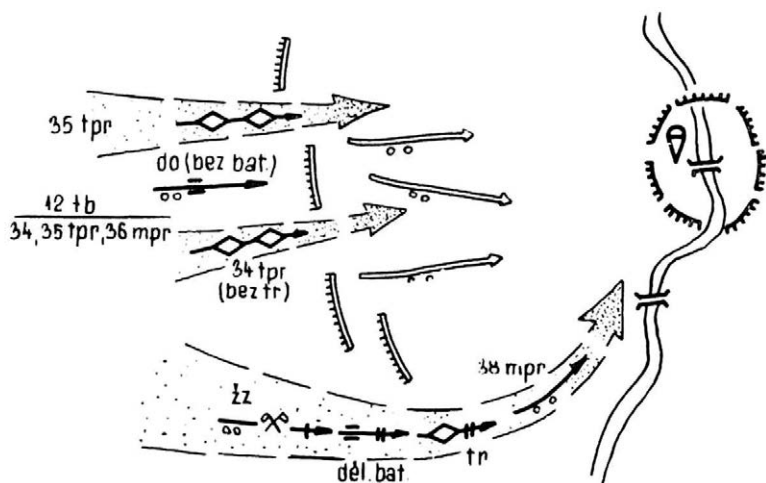
Během útoku velitel tankové divize i velitelé brigád udržují nepřetržité velení a spojení s podřízenými, aby jim v případě potřeby mohl změnit úkol. Zvýšenou pozornost věnují ochraně proti prostředkům hromadného ničení, protivzdušné obraně, nepřetržitému průzkumu a boji s diverzními skupinami protivníka.

Důležitým předpokladem úspěšného vedení útočného boje tankovou divizí je spolehlivé zabezpečení její činnosti letectvem. Avšak vysoké tempo útoku, časté a náhlé změny situace ztěžují součinnost útvarů tankové divize s letectvem. Proto je nutné, aby představitelé podpůrného leteckého svazku byli nepřetržitě u jednotlivých brigád a v souladu s konkrétní situací zabezpečovali vzájemnou součinnost.

Pronásledování je jeden z druhů bojové činnosti, který směřuje k úplnému rozdrčení protivníka. Tanková vojska při své poměrně vysoké pohyblivosti a palebné mohutnosti mohou úspěšně a nepřetržitě pronásledovat ustupujícího protivníka v jakékoli denní době a ve vysokém tempu.

Pronásledování je zahajováno zpravidla ihned, jakmile vzniknou potřebné podmínky. Velitelé všech stupňů po zjištění útupu protivníka zahájí pronásledování z vlastní iniciativy. Velitel tankové divize (brigády) při organizaci pronásledování vydává krátký rozkaz, ve kterém uvádí charakter činnosti a uskupení protivníka, úkol a zámysl boje divize, úkoly brigádám (praporům), přiděleným podpůrným jednotkám a útvarům, způsob organizace spojení a velení, prostor rozmístění a osu přesunu velitelského stanoviště.

Ža pronásledování musí být činnost jednotek a útvarů divize rozhodná, se sna-

Obr. 3

hou v co nejkratší době zničit hlavní síly protivníka po částech, aniž by mu byla dána možnost přecházet k organizovanému odporu.

Divize pronásleduje jak čelně, tak i po komunikacích paralelních se směry ústupu protivníka. Tanková divize (brigáda) může dosáhnout největšího úspěchu, pronásleduje-li současně čelně i paralelně. V takovém případě je brigádě (zesílenému praporu) stanoven úkol k rychlému proniknutí do týlu ustupujícího protivníka s cílem přehradit jeho ústupové směry a komunikace a zničit jeho síly (obr. 3). Během pronásledování je účelné široce používat taktické vzdušné výsadky v síle od roty do praporu s úkolem rychle ovládnout důležité mosty, komunikační a železniční uzly i jiné důležité objekty v týlu protivníka. Po dosažení určené čáry dostává tanková divize zpravidla nový úkol k pokračování v útoku, nebo je převedena do zálohy (druhého sledu) armádního sboru.

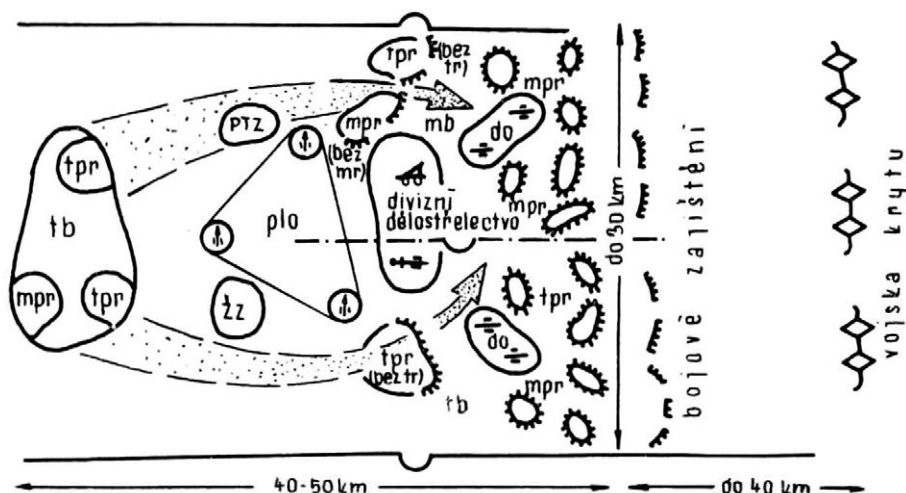
OBRANA

Tanková vojska v obraně, s využitím své poměrně malé zranitelnosti, úderné síly, palebné mohutnosti a velké pohyblivosti, jsou schopna úspěšně odrážet útoky protivníka, ničit jeho proniknuvší síly rozhodnými protiztečemi a protiúderem a rychle přecházet do útočného boje.

Tanková divize v obraně je zpravidla ve druhém sledu armádního sboru jako jeho hlavní úderné uskupení. V případech, kdy armádnímu sboru je určeno příliš široké pásmo obrany, může být tanková divize i v prvním sledu sboru a bránit rajón (pásmo) na důležitém tankovém směru.

Tanková divize může být použita také v sestavě vojsk krytu s hlavním úkolem zabezpečit rozvinutí a zaujetí obrany hlavními silami armádního sboru. Po splnění tohoto úkolu je zpravidla vyváděna do předem vybudovaných prostorů jako záloha (druhý sled) armádního sboru. Je-li tanková divize v prvním sledu armádního sboru, je jí určován rajón (pásmo) obrany, který zahrnuje obranné postavení brigád prvního sledu hlubokých do 12 km, postavení divizního dělostřelectva, postavení druhého sledu a záloh divize. Obranná postavení brigád zahrnují praporeční uzly obrany budované formou opěrných bodů jednotlivých čet. Tyto opěrné body jsou voleny tak, aby byla možná účinná kruhová obrana. Rozměry opěrného bodu čtyři jsou zpravidla 150 m do šířky a 100 m do hloubky. Praporeční uzel obrany bývá zpravidla 2 až 3 km široký a do 2 km hluboký. Obdobným způsobem jsou budována postavení brigády druhého sledu a záloh divize v hloubce obrany. Důraz je kladen na nepřetržitou pohotovost k zahájení protiztečí.

Z kapitalistických armád

Obr. 4

Šířka pásma obrany tankové divize závisí na její bojové sestavě, charakteru terénu a předpokládané činnosti protivníka.

Přehrazuje-li tanková divize důležitý tankový směr v podmínkách použití jaderných zbraní, člení se její bojová sestava zpravidla do dvou sledů (obr. 4). Brigády prvního sledu člení svou bojovou sestavu rovněž do dvou sledů k zvětšení hloubky a celkové odolnosti obrany. V takovém případě dosahuje šířka pásma obrany brigády 10–12 km a tankové divize — do 30 km. Jsou-li bojové sestavy jen v jednom sledu, šířky obranných pásem brigád i divize jsou větší.

Hloubka obranné sestavy tankové divize dosahuje 30–40 km i více. Při organizaci obrany mimo dotyk s protivníkem organizuje divize zabezpečovací pásmo, které může být 20–40 km hluboké. Toto pásmo pozůstává z jednotlivých postavení vojsk krytu (odřadů vedoucích boj na zdrženou), postavení bojového zajištění, dočasných palebných postavení dělostřelectva a minometů a ze systému zátarasů. Působí-li tanková divize v sestavě vojsk krytu, vysílá až tři odřady k vedení boje na zdrženou. Tyto odřady jsou vyčleňovány z tankových a mechanizovaných jednotek s posilovými prostředky. Bojové zajištění vysílá každá brigáda prvního sledu v síle mechanizované

roty do vzdálenosti 4 km od předního okraje.

Obranný boj tankové divize začíná v zabezpečovacím pásmu činností odřadů, které vedou boj na zdrženou. Za palebné podpory dělostřelectva a letectva se snaží zastavit postup protivníka, uvést ho v omyl o skutečném průběhu předního okraje obrany a způsobit mu ztráty.

Při přiblížení se protivníka k přednímu okraji obrany zahájí dělostřelectvo, minomety a letectvo hromadné údery na jeho bojové sestavy a palebná postavení dělostřelectva. Hlavní uskupení a také prostředky hromadného ničení protivníka jsou podle rozhodnutí velitele tankové divize nebo nadřízeného velitele napadeny jadernými zbraněmi. Při zjevné úhroze jaderného napadení prostředky protivníka je účelné hlavní síly ukrýt a mimo úkryty ponechat jen dozorcí palebné prostředky a pozorovatele.

Podají-li se protivníkovi proniknout za přední okraj obrany, je ničen všemi prostředky. V případě nebezpečí průlomu obranných postavení praporů prvního sledu jsou přijímána opatření k jeho ničení protiztečemi druhých sledů brigád. Nejsou-li prvosledové brigády schopny zastavit útok protivníka, zasazují se do protiztečí síly druhého sledu divize. Protizteče mohou být zabezpečeny hromadnými ja-

dernými údery na proniklé síly protivníka a jeho zálohy. Zastavení jeho postupu a znemožnění včasného zasazení záloh je považováno za nejvhodnější okamžik k zahájení protizteče. Podařilo-li se protivníku prolomit obranu brigád prvního sledu velkými silami, protizteč druhým sledem divize bývá sladěna v součinnosti s druhým sledem anebo zálohami armádního sboru. V tomto případě před zahájením protizteče (protiúderu) je zpravidla organizován hromadný úder dělostřelectvem, letectvem a jadernými zbraněmi.

Působí-li tanková divize v sestavě vojsk krytu armádního sboru, může vést obranu v pásmu do 50 km. Její hlavní úkol je zpravidla zastavit útok protivníka, způsobit mu ztráty a získat čas pro organizaci a za-

ujetí obrany hlavními silami armádního sboru na předem zvolené a výhodné čáře. Bojová sestava tankové divize i jejích brigád bývá v závislosti na konkrétní situaci v jednom nebo ve dvou sledech. Typickou činností bude pohyblivá obrana s vedením boje na zdrženou, dočasným držením jednotlivých obranných postavení a častými protiztečemi. V tomto období se předpokládá použití v širokém měřítku výbušných minových zářezů, mimo jiné i min s jadernou náplní.

Po splnění úkolů v pásmu krytu jsou jednotky a útvary tankové divize postupně vyváděny do předem připravených prostorů, ve kterých se shromažďují. Divize jako celek přechází do druhého sledu nebo zálohy armádního sboru.

To jsou základní oficiální názory velení bundeswehru na použití tankové divize v útočném a obranném boji.

V posledních letech dosáhla NSR u svých spojenců v NATO práva cvičit vojska na jejich území. Tak například bojová příprava západoněmeckých tankových útvarů probíhá na území Velké Británie, Francie a jiných zemí členských států NATO. Generálové bundeswehru znovu předkládají plány vojenských akcí, k jejichž realizaci se snaží za každou cenu získat do svých rukou jaderné zbraně. Ozbrojené síly armád socialistického tábora musí proto pozorně sledovat tyto snahy, změny v organizaci vojsk a názory na jejich použití v základních druzích boje.

*Z časopisu Vojennyj zarubežnik č. 5/1965 přeložil a upravil
podplukovník Miloš Březina, CSc.*